

Online anketa o suzbijanju sive ekonomije i razvoju bezgotovinskog plaćanja

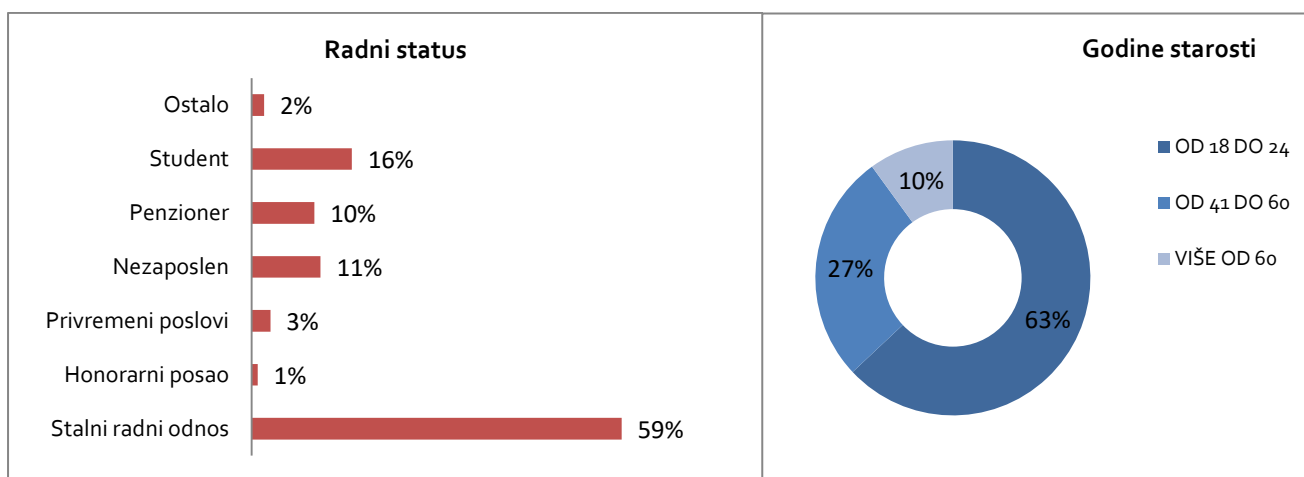
Anketa o suzbijanju sive ekonomije i razvoju bezgotovinskog plaćanja sprovedena je online, među posetiocima sajta www.uzmiracun.rs, po završetku nagradne igre Uzmi račun i pobedi, u periodu od 7. maja do 4. juna 2018. godine. Sadržala je 21 pitanje na temu sive ekonomije, nagradne igre Uzmi račun i pobedi, fiskalnih računa, slipova (potvrda o plaćanju karticom), bezgotovinskom plaćanju.

Anketa je rađena kao deo edukativnih i promotivnih aktivnosti u okviru kampanje Godine borbe protiv sive ekonomije 2018, koju je Vlada Srbije u saradnji sa NALED-om i privredom okupljenom u [Savezu za fer konkurenciju](#) organizovala u cilju jačanja svesti građana i privrede o važnosti borbe sive ekonomije i njihovoj ulozi u toj borbi.

REZULTATI

Profil anketiranih

Od ukupno 233 osoba koje su odgovorile na anketu, više od polovine njih su žene. Dve trećine ispitanika starosti je od 18 do 40 godina, a svaki deseti je stariji od 60 godina. Gotovo dve trećine je u stalnom radnom odnosu, a svaki deseti je penzioner. Povremene i honorarne poslove obavlja tek 4%, u statusu studenata je 16% anketiranih, dok je nešto manje nezaposleno (11%).

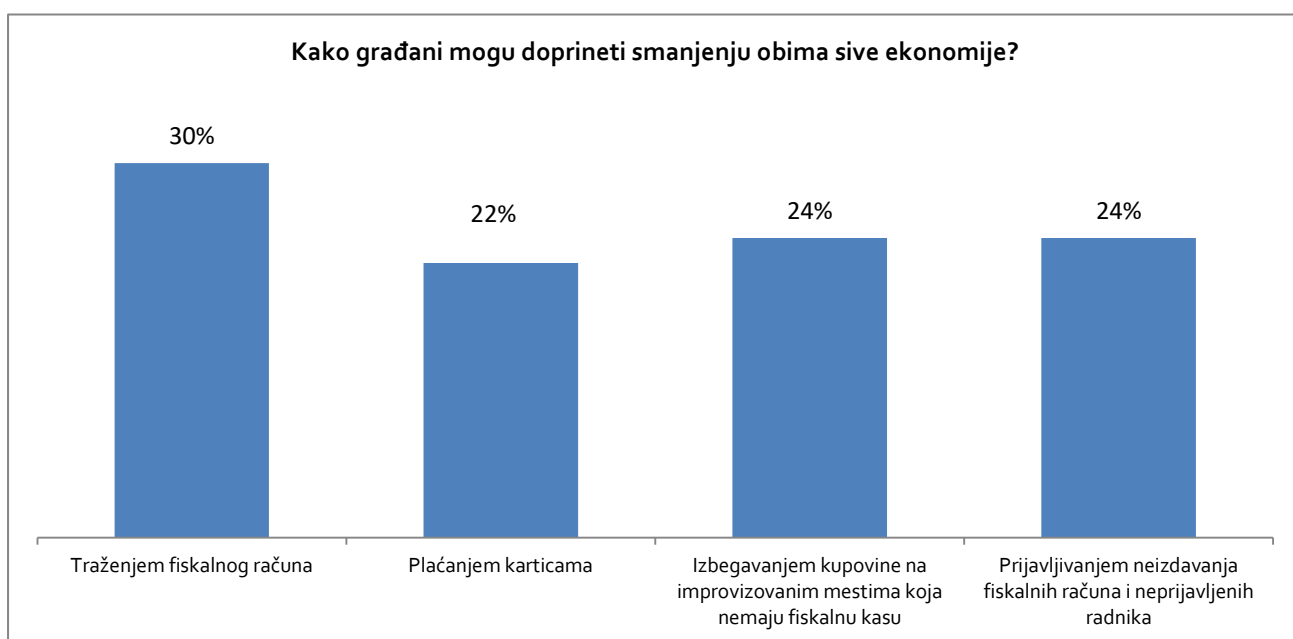

Stavovi o sivoj ekonomiji

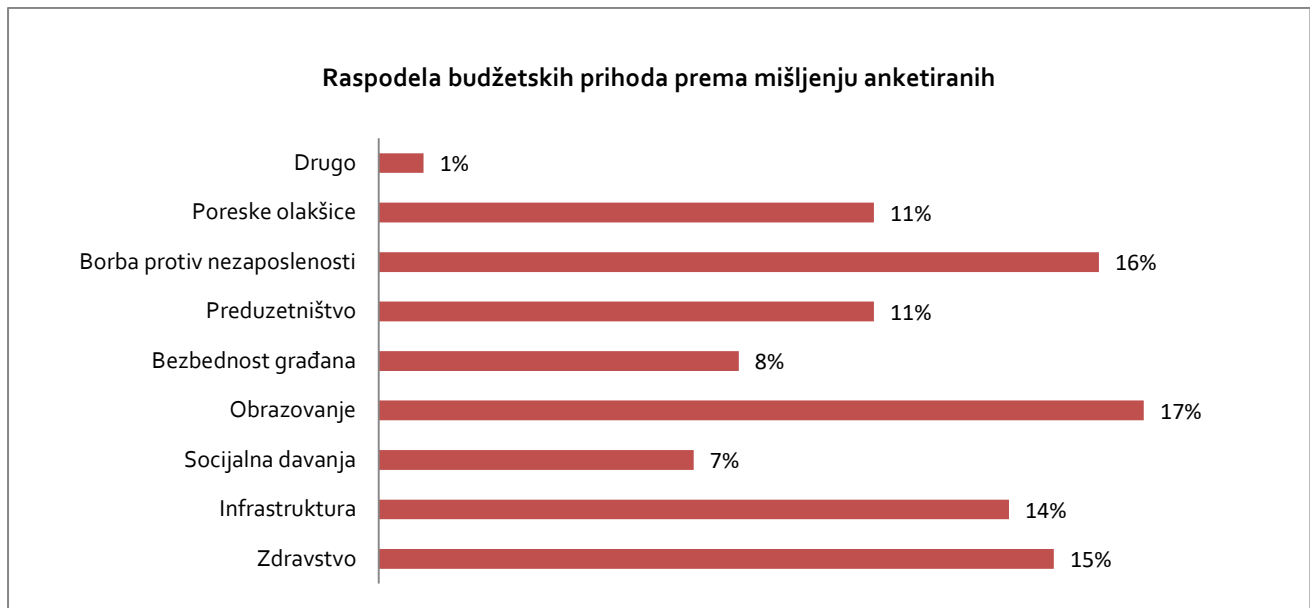
Borbu protiv sive ekonomije podržava čak **95% anketiranih**. Podatak ne čudi, imajući u vidu da ispitanici veoma dobro razumeju šta je siva ekonomija i koji su njeni najčešći oblici. Svaki peti ocenio je sivu ekonomiju kao zapošljavanje radnika bez ugovora i neplaćanje doprinosa ili prodaju robe bez izdavanja fiskalnih računa. Manji procenat (17%) sivu ekonomiju vidi kao neregistrovanu proizvodnju i prodaju ilegalnih supstanci i akciznih proizvoda (alkohol, cigarete). Svega 4% ispitanika smatra da je sive ekonomija način preživljavanja.

Prilično ujednačen stav anketiran o doprinosu građana u borbi protiv sive ekonomije. Od ukupnog broja ispitanih, 30% je odgovorilo da građani najviše doprinose traženjem fiskalnih računa prilikom svake kupovine ili izvršene usluge, 24% misli da je to prijavljivanje radnje ako neizdaje račune ili pak firme ako posluje na crno. Plaćanje karticama kao najefikasniji vid doprinosa borbi protiv sive ekonomije vidi jedno od petoro anketiranih

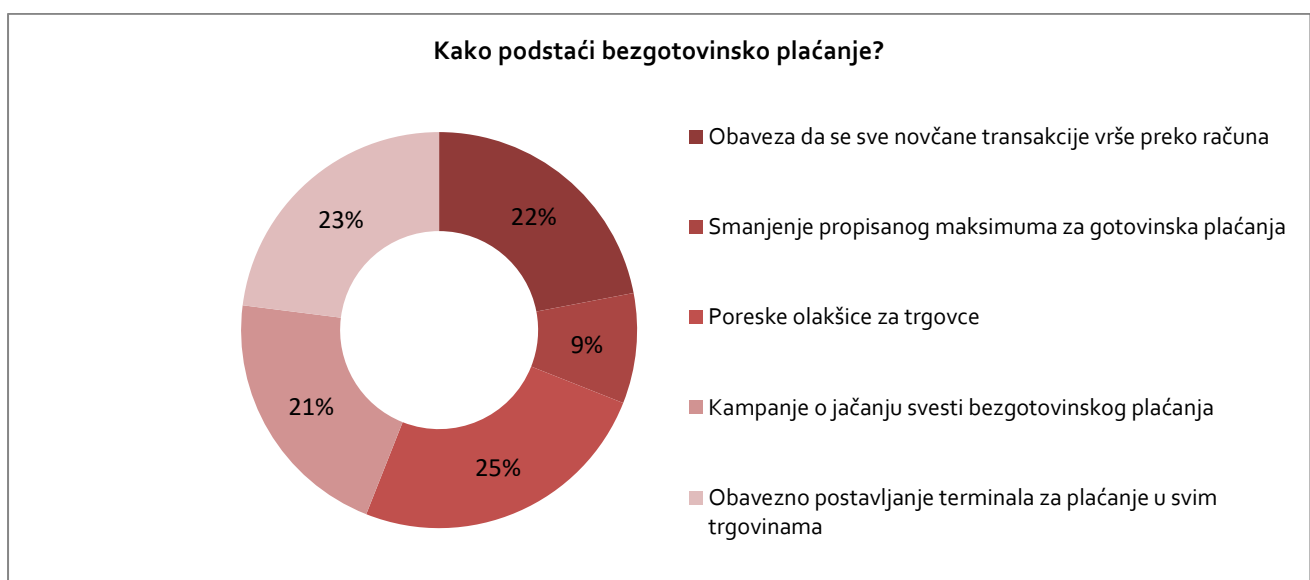

Interesantno je da gotovo 40% anketiranih smatra da bi budžetske prihode od poreza trebalo usmeriti na stvaranje boljih uslova za poslovanje i ekonomski razvoj, pre nego na socijalna davanja ili povećanje bezbednosti građana.

Upotreba platnih kartica i stavovi o bezgotovinskom plaćanju

Više od polovine ispitanika odgovorilo je da često koristi platnu karticu (56%), retko koristi njih 22%, a gotovo svaki deseti posetilac sajta www.uzmiracun.rs koji je učestvovao u online anketi rekao je da uvek koristi platnu karticu (9%).

Čak 88% njih smatra da bi u svakom prodajnom objektu trebalo da postoji mogućnost plaćanja karticom. Jedan od četiri veruje da bi tome najviše doprinelo uvođenje poreskih olakšica za trgovce koji prihvataju e-plaćanje.

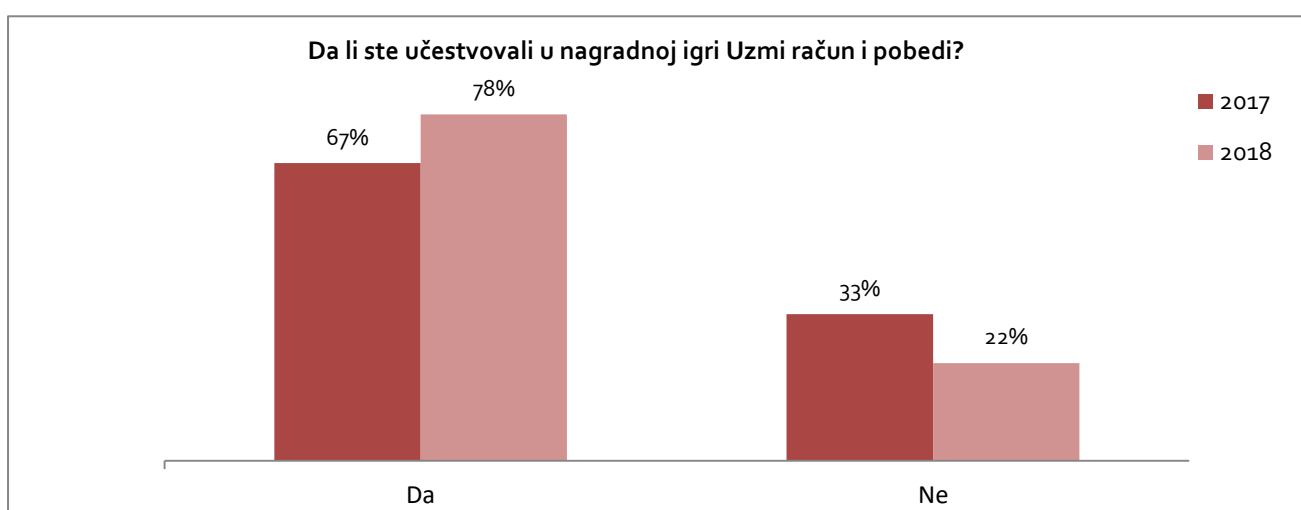
Prepoznavanje fiskalnog računa i/ili slipa (potvrde o plaćanju karticom)

Iako 88% anketiranih kaže da zna da prepozna ispravan fiskalni račun, na jednom konkretnom primeru samo 43% je to zaista i znalo da uradi.

S druge strane, iako gotovo trećina smatra da ne ume da prepozna ispravan slip, čak 71% anketiranih je na konkretnom primeru prepoznalo ispravan slip.

Učešće u prvom i drugom ciklusu nagradne igre Uzmi račun i pobeđi

U prvom ciklusu nagradne igre Uzmi račun i pobeđi (februar-mart 2017) učestvovala su dva od tri ispitanika, dok je gotovo njih 80% učestvovalo u drugom ciklusu koji je organizovan u martu i aprilu 2018. godine.

Na pitanje da li ih je nagradna igra Uzmi račun i pobeđi podstakla da češće uzimaju fiskalne račune potvrdno je odgovorilo 64%. Njih 37% potvrdilo je da ih je nagradna igra motivisala da češće plaćaju karticom.

